కైలాష్ చంద్ర

1961, మార్చి 16.

వర్సెస్

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

(పి. బి. గజేంద్రగడ్కర్, ఎ. కె. సర్కార్, కె.ఎన్.వాంచూ, కె.సి.ఎం.ఎస్.గుప్తా, ఎన్.రాజగోపాల అయ్యంగార్, జె.జె.)

రైల్వే సర్వెంట్ - నిర్బంధ పదవీ విరమణ, వయస్సు - 55 సంవత్సరాల వయస్సు తర్వాత సర్వీసులో కొనసాగడం, తప్పనిసరి లేదా ఐచ్ఛిక-మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగులు అయితే, వర్గీకరణ, అసమంజసంగా ఉంటే - రైల్వే ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కోడ్, రూల్ 2046(2)(ఎ), ఫండమెంటల్ రూల్ 56(బి)(1), భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్ 14.

ఈస్ట్ ఇండియన్ రైల్వేస్ లో క్లర్క్ గా ఉన్న పిటిషనర్ 55 ఏళ్లు రాగానే తప్పనిసరిగా సర్వీసు నుంచి రిటైర్ అయ్యారు. రైల్వే ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కోడ్ లోని రూల్ 2046 (2)(ఎ) ప్రకారం 60 ఏళ్ల వరకు సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు తనకు ఉందని పేర్కొంటూ ఆయన పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

క్లాజ్ (ఎ) - సబ్ క్లాజ్ (బి) ద్వారా పరిపాలించబడని మంత్రి సేవకుడు 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయవలసి ఉంటుంది, అయితే అతను 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సమర్థవంతంగా కొనసాగితే సాధారణంగా సర్వీసులో కొనసాగించాలి. చాలా ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో తప్ప ఆ వయసు తర్వాత అతడిని కొనసాగించకూడదు, వాటిని లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయాలి మరియు సంబంధిత అధికారి అనుమతితో ఉండాలి."

అతని దావాను ట్రయల్ కోర్టు కొట్టివేసింది, కానీ పిటిషనర్-పిటిషనర్కు 55 ఏళ్లు దాటిన సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు లేదని పేర్కొంటూ హైకోర్టు దానిని తిప్పికొట్టింది. హైకోర్టు సర్టిఫికేట్ తో అప్పీల్ పై..

రూల్ 2046(2)(ఎ) యొక్క సరైన నిర్వచనం ఏమిటంటే, ఈ క్లాజు పరిధిలోకి వచ్చే రైల్వే మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగి 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన తరువాత తప్పనిసరిగా పదవీ విరమణ చేయవచ్చు, అయితే సేవకుడు సమర్థవంతంగా కొనసాగుతాడు, కాని అధికారి అతన్ని నిలుపుకోవాలనే షరతుకు లోబడి, 55 మరియు 60 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు ఉన్నప్పుడు సంబంధిత అథారిటీ అతన్ని సర్వీసులో కొనసాగించే అవకాశం ఉంది. అతను సమర్థవంతంగా కొనసాగినప్పటికీ.. ఈ నియమం సేవకుడు సమర్థవంతంగా కొనసాగినప్పటికీ 55 సంవత్సరాల వయస్సు దాటిన తరువాత సేవలో కొనసాగే హక్కును ఇవ్వదు.

జై రామ్ వర్సెస్. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, A.LR. 1954 S.C. 584, వివరించబడింది.

బసంత్ కుమార్ పాల్ వి. చీఫ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్, A.LR. 956, కిషన్ దయాళ్ వర్సెస్ జనరల్ మేనేజర్, నార్తర్న్ రైల్వే, A.LR. 1954 పుంజ్. 245 మరియు రఘునాథ్ నారాయణ్ మాథుర్ వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, A.LR. 1953 అన్నీ. 352, ఆమోదం పొందింది.

1948 సెప్టెంబరు 8 తర్వాత పదవీ విరమణ చేసిన వారిలో ఒకరు, ఆ తేదీకి ముందే పదవీ విరమణ చేసిన వారిలో మరొకరు రాజ్యాంగంలోని 14 వ అధికరణను ఉల్లంఘించని రెండు తరగతుల మినిస్టీరియల్ సేవకులను రైల్వే బోర్డు ఏర్పాటు చేయడం సహేతుకమైనది.

సివిల్ అప్పిలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 283 ఆఫ్ 1960.

అలహాబాద్ హైకోర్టు (లక్నో బెంచ్) 1956 మొదటి సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 3 లో 1958 నవంబర్ 20 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీ నుండి అప్పీల్.

సి.బి. అగర్వాల్ మరియు సి. పి.లాల్, పిటిషనర్ కోసం.

ఆర్. గణపతి అయ్యర్ మరియు టి. యన్. సేన్, ప్రతిస్పందకుడి కోసం.

1961,మార్చి 16. ఈ మేరకు జస్టిస్ దాస్ గుప్తా తీర్పు వెలువరించారు.

ఈస్టిండియా రైల్వేలో గుమస్తాగా పనిచేస్తున్న పిటిషనర్ 55 ఏళ్లు నిండిన తర్వాత 1948 జూన్ 30 నుంచి తప్పనిసరిగా పదవీ విరమణ చేశారు. రైల్వే ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కోడ్ లోని రూల్ 2046/2 ప్రకారం తనను కొనసాగించేందుకు అర్హుడని, 55 ఏళ్లు నిండిన తర్వాత నిర్బంధ పదవీ విరమణ ఉత్తర్వులు చెల్లవని ఆరోపిస్తూ లక్నోలోని సివిల్ జడ్జి కోర్టులో ఈ అప్పీలుకు దారితీసిన దావాను ఆయన ముందుకు తెచ్చారు. చట్టంలో పనిచేయనివి. అందుకనుగుణంగా తన నిర్బంధ పదవీ విరమణ ఉత్తర్వులు చట్టవిరుద్ధమని, చెల్లవని ప్రకటించాలని, తాను సర్వీసులో కొనసాగిన ప్రాతిపదికన వేతన బకాయిలకు డబ్బు డిక్రీ ఇవ్వాలని అభ్యర్థించారు.

నిబంధనల ప్రకారం సర్వీసులో కొనసాగే హక్కును నిరాకరించడమే ప్రధాన వాదన. ఈ నిబంధన ప్రభావానికి సంబంధించి పిటిషనర్ వాదనను అంగీకరించిన ట్రయల్ కోర్టు, కోరిన విధంగా డిక్లరేషన్ ఇవ్వడంతో పాటు డబ్బు క్లెయిమ్ ను పాక్షికంగా తీర్పునిచ్చింది.

అప్పీలుపై హైకోర్టు రూల్ 2046 పై భిన్నమైన అభిప్రాయాన్ని తీసుకుంది మరియు ఆ నియమం పిటిషనర్కు 55 సంవత్సరాల వయస్సు దాటిన తరువాత సర్వీసులో కొనసాగే హక్కును ఇవ్వలేదని పేర్కొంది. దీంతో హైకోర్టు అప్పీలును అనుమతించి పిటిషనర్ దావాను కొట్టివేసింది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 133(1) (సి) కింద హైకోర్టు ఇచ్చిన ధ్రువీకరణ పత్రంపై పిటిషనర్ ప్రస్తుత అప్పీలుకు మొగ్గు చూపారు.

రైల్వే ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కోడ్ లోని రూల్ 2046/2 (ఎ) యొక్క సరైన వివరణ, ఇది ప్రాథమిక నియమం 56 (బి) (ఐ) కు సమానంగా ఉంటుంది, పిటిషనర్ కు 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు ఉందా అనేది ప్రధాన ప్రశ్న. 55 ఏళ్లు దాటిన తర్వాత కూడా తాను సమర్థవంతంగా కొనసాగుతున్నాననే పిటిషనర్ వాదనను ప్రతివాది అయిన యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వివాదస్పదం చేయలేదు. పర్యవసానంగా ప్రశ్న ఏమిటంటే: పిటిషనర్ 60 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చే వరకు సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు ఉందా? నియమావళిలోని రూల్ 2046 (1) ప్రకారం మినిస్టీరియల్ కాకుండా ఇతర రైల్వే ఉద్యోగుల పదవీ విరమణ గురించి వివరిస్తుంది మరియు అటువంటి రైల్వే సేవకుడు, అనగా, ప్రధాన సేవకుడు కాని వ్యక్తి, 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన తరువాత తప్పనిసరిగా పదవీ విరమణ చేయవలసి ఉంటుంది; కానీ ఆ తేదీ తరువాత "ప్రజా ప్రాతిపదికన కాంపిటెంట్ అథారిటీ అనుమతితో" సర్వీసులో కొనసాగించవచ్చు, దీనిని లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయాలి. అత్యంత ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో తప్ప 60 ఏళ్ల తర్వాత కూడా కొనసాగించకూడదనే నిబంధన కూడా ఉంది. రూల్ 2046/2 పరిచర్య సేవకుల కేసులకు సంబంధించినది. దీనిలో రెండు క్లాజులు ఉన్నాయి, వీటిలో క్లాజు (b) కు సంబంధించినది. (i) 1938 ఏప్రిల్ 1 న

లేదా ఆ తర్వాత ప్రభుత్వ సర్వీసులోకి ప్రవేశించిన పరిచర్య సేవకులు లేదా (2) 1938 మార్చి 31 న ప్రభుత్వ సర్వీసులో ఉన్నప్పటికీ, ఆ రోజున శాశ్వత పోస్టులో లైసెన్స్ లేదా సస్పెన్షన్ కు గురికానివారు. రైల్వే ఉద్యోగుల్లాగే వీరు కూడా పరిచర్య సేవకులు కాని వారు సాధారణంగా 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీవిరమణ చేయవలసి ఉంటుంది మరియు రాతపూర్వకంగా మరియు సంబంధిత అధికారి అనుమతితో నమోదు చేయడానికి బహిరంగ కారణాల వల్ల తప్ప ఆ వయస్సు తరువాత వారిని కొనసాగించలేరు; మరియు చాలా ప్రత్యేక పరిస్థితులలో తప్ప 60 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన తరువాత నిలుపుకోకూడదు.

క్లాజ్ (ఎ) 1938 ఏప్రిల్ 1 న లేదా ఆ తర్వాత ప్రభుత్వ సర్వీసులోకి ప్రవేశించిన వారు లేదా 1938 మార్చి 31 న ప్రభుత్వ సర్వీసులో ఉన్నవారు, ఆ రోజున శాశ్వత పోస్టులో లైసెన్స్ లేదా సస్పెన్షన్ కు గురికాని వారు మినహా ఇతర రైల్వే మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగులకు సంబంధించినది. నియమం యొక్క ఖచ్చితమైన పదాలు:

"సబ్ క్లాజ్ (బి) ద్వారా పరిపాలించబడని ఒక మంత్రి సేవకుడు 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయవలసి ఉంటుంది, కానీ అతను 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సమర్థవంతంగా కొనసాగితే సాధారణంగా సర్వీసులో కొనసాగించాలి. చాలా ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో తప్ప ఆ వయస్సు తర్వాత అతడిని కొనసాగించకూడదు, దానిని రాతపూర్వకంగా మరియు సంబంధిత అధికారి అనుమతితో నమోదు చేయాలి."

నిర్బంధ పదవీ విరమణకు సంబంధించిన నిబంధన అదే నిబంధనలోని క్లాజ్ (బి) పరిధిలోకి వచ్చే మంత్రులకు లేదా మంత్రి సేవకులు కాని రైల్వే ఉద్యోగుల కంటే 2046/2 నిబంధనలోని

క్లాజ్ (ఎ) పరిధిలోకి వచ్చే మంత్రులకు ఎక్కువ అనుకూలంగా ఉంటుందని స్పష్టమవుతోంది. ఎందుకంటే, 55 సంవత్సరాల వయస్సు దాటిన తర్వాత కూడా మినిస్టీరియల్ సేవకులు కాని రైల్వే సేవకులు మరియు క్లాజ్ (బి) కింద పరిచర్య సేవకులు అసాధారణంగా ఉండటానికి ఉద్దేశించబడినప్పటికీ, వాటిని రాతపూర్వకంగా మరియు సమర్థ అధికారి అనుమతితో బహిరంగ ప్రాతిపదికన నమోదు చేయాలి, నిబంధన 2046/2 లోని క్లాజ్ (ఎ) కిందకు వచ్చే మంత్రి వర్గ ఉద్యోగుల విషయంలో 60 సంవత్సరాల తరువాత వారిని నిలుపుకోవడం పరిగణించబడుతుంది. అసాధారణమైనవి మరియు 55 సంవత్సరాల వయస్సు తరువాత పైన పేర్కొన్న ఇతర రైలు మార్గ సేవకుల విషయంలో నిలుపుదల మాదిరిగానే చేయబడతాయి. అందువల్ల నిర్బంధ పదవీ విరమణ లేదా నిలుపుదల ఉత్తర్వులను జారీ చేయడానికి సముచితమైన అధికారానికి క్లాజ్ (బి) ప్రకారం ఒక ప్రధాన ఉద్యోగికి 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చినట్లయితే అతన్ని కొనసాగించే విచక్షణాధికారం ఇవ్వబడదు, అయితే క్లాజ్ (ఎ) కిందకు వచ్చే మంత్రి పదవులకు సంబంధించి ఇది కాదు. అయితే పిటిషనర్ వాదన మరింత ముందుకు వెళ్తుంది. క్లాజ్ (ఎ) పరిధిలోకి వచ్చే పరిచర్య సేవకుల విషయంలో, 55 సంవత్సరాలు నిండిన తరువాత కూడా సమర్థవంతంగా కొనసాగే విషయంలో, ఆయనను నిలుపుకోవడం సముచిత అధికార యంత్రాంగం విచక్షణాధికారానికి సంబంధించిన విషయం కూడా కాదని, కానీ అటువంటి పరిచర్య సేవకులకు నిలుపుకునే హక్కు ఉందని, సమర్థులైతే తగిన అధికారి ఆయనను నిలుపుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని ఆయన వాదించారు .

సంబంధిత నియమంలోని మొదటి వాక్యంలోని మొదటి క్లాజు ఖచ్చితంగా ఒక మంత్రికి 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన వెంటనే పదవీ విరమణ చేయమని కోరే హక్కును తగిన

అధికారానికి ఇస్తుంది. ప్రశ్న ఏమిటంటే, ఈ హక్కును రెండవ క్లాజ్ ద్వారా తగ్గించారా, అనగా "కానీ అతను 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సమర్థవంతంగా కొనసాగితే సాధారణంగా సర్వీసులో కొనసాగించాలి". మొదటి క్లాజు ప్రసాదించిన హక్కును కత్తిరించడం యొక్క ఖచ్చితమైన ప్రయోజనం కోసం "కాని" కలయికను ఉపయోగించాలని పిటిషనర్ తరఫున కోరారు; మరియు రెండవ క్లాజు యొక్క ప్రభావం ఏమిటంటే, ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయమని కోరే హక్కు అతను తన సామర్థ్యాన్ని నిలుపుకోని సందర్భాలకు మాత్రమే పరిమితం; కానీ అతను తన సామర్థ్యాన్ని నిలుపుకున్న చోట అతనికి 60 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే పదవీ విరమణ చేసే హక్కు ఉంటుంది. ఈ నియమంలో ఉపయోగించిన భాష అనవసరంగా ఇమిడి ఉందని చెప్పడానికి మేము బలవంతం చేయబడతాము; కానీ అదే సమయంలో భాషలోని లోపం రూల్ మేకింగ్ అథారిటీ యొక్క ఉద్దేశ్యానికి సంబంధించి ఎటువంటి సందేహాన్ని కలిగించదని సహేతుకంగా స్పష్టమవుతుంది. ఆ ఉద్దేశం, మొదటి భాగం ప్రసాదించిన హక్కు ఏ విధంగానూ పరిమితం కాదు లేదా వాక్యం యొక్క రెండవ భాగం ద్వారా తగ్గించబడదు; కానీ డ్రాఫ్ట్స్ మెన్ రెండవ క్లాజును చేర్చడం ద్వారా తగిన అధికారికి మరో ఐదు సంవత్సరాల పాటు సేవకుడిని కొనసాగించే అవకాశాన్ని ఇవ్వడం ద్వారా సముచితంగా భావించాడు, అతను సమర్థవంతంగా కొనసాగాలనే షరతుకు లోబడి. ఈ షరతు సంతృప్తి చెందకపోతే, తగిన అధికారికి సేవకుడిని కొనసాగించే అవకాశం లేదు; ఏదేమైనా, షరతు సంతృప్తికరంగా ఉంటే, తగిన అధికారికి అలా చేయడానికి అవకాశం ఉంది, కానీ ఎంపికను ఉపయోగించాల్సిన అవసరం లేదు. ఒకవేళ 55 సంవత్సరాల వయస్సులో ఒక సేవకుడిని పదవీ విరమణ చేసే హక్కును హరించడమే ఉద్దేశం

అయితే, అటువంటి ఉద్దేశాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి సరైన భాష ఉండేది; " .... 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయవలసి ఉంటుంది, అయితే అతను 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సమర్థవంతంగా కొనసాగితే సర్వీసులో కొనసాగవచ్చు" లేదా ఇలాంటి కొన్ని పదాలు. శిక్ష యొక్క మొదటి క్లాజు ద్వారా ప్రసాదించబడిన హక్కు మిగిలి ఉందని నియమనిర్మాణ అధికారి యొక్క మనస్సుకు "సాధారణంగా సేవలో ఉంచాలి" అనే ఉపయోగం సరిపోతుంది. ప్రస్తుతానికి "సాధారణంగా" అనే పదాన్ని వదిలేస్తే ఈ నియమం ఇలా ఉంటుంది:

సబ్ క్లాజ్ (బి) ద్వారా ప్రధాన సేవకుడు పదవి 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయవలసి ఉంటుంది, కానీ అతను 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు సమర్థవంతంగా కొనసాగితే సర్వీసులో కొనసాగాలి.

"సాధారణంగా" అనే పదం లేకుండా ఈ పదాలను చదివినప్పుడు, సేవకుడు 55 సంవత్సరాల వయస్సులో పదవీ విరమణ చేయమని కోరే హక్కును తగ్గించే ఉద్దేశ్యాన్ని లేదా అతను సమర్థవంతంగా కొనసాగితే 55 సంవత్సరాల వయస్సు దాటిన తరువాత కొనసాగే హక్కును సృష్టించే ఉద్దేశ్యాన్ని సూచిస్తుందని భావించడం సహేతుకం కాదు. 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన వెంటనే సేవకుడు పదవీ విరమణ చేయమని కోరే హక్కు సముచిత అధికారికి ఉందని, అయితే 55 నుండి 60 సంవత్సరాల మధ్య తగిన అధికారికి సేవకుడిని కొనసాగించే అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది కాని అలా చేయవలసిన అవసరం లేదని వారు ఉద్దేశాన్ని వ్యక్తం చేయడం మరింత సముచితం.

"సాధారణంగా" అనే పదాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా ఈ ఉద్దేశం మరింత స్పష్టంగా మరియు సందేహానికి అతీతంగా చేయబడింది. "సాధారణంగా" అంటే "చాలా సందర్భాలలో కానీ తప్పనిసరిగా కాదు" అని అర్థం. 55 ఏళ్ళు దాటిన తర్వాత కూడా తగిన అధికార యంత్రాంగం సేవకుడిని సమర్థవంతంగా కొనసాగించాల్సిన అవసరం లేదనే వాస్తవాన్ని ఇది నొక్కి చెబుతుంది. కాబట్టి రెండవ క్లాజు ఉద్దేశం ఏమిటంటే, మొదటి క్లాజు ప్రకారం క్లాజ్ (ఎ) పరిధిలోకి వచ్చే సేవకుడికి 55 ఏళ్లు వచ్చిన వెంటనే పదవీ విరమణ చేసే హక్కు సముచిత అధికారానికి ఉన్నప్పటికీ, ఆ దశలో అతన్ని కొనసాగించాలా వద్దా అని పరిశీలిస్తుంది. సేవకుడు సమర్థవంతంగా పనిచేస్తేనే మరో ఐదేళ్ల పాటు కొనసాగించే అవకాశం ఉంటుంది. కానీ ఈ ఎంపికను ఉపయోగించాలా వద్దా అని నిర్ణయించేటప్పుడు అథారిటీ సమర్థత ప్రశ్న కాకుండా ఇతర పరిస్థితులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి; ప్రత్యేక పరిస్థితులు లేనప్పుడు అతను సేవకుడిని "నిలుపుకోవాలి"; కానీ ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఏమిటనేది పూర్తిగా అథారిటీ నిర్ణయానికే వదిలేస్తారు. అందువలన, సేవకుడికి 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన తరువాత, సేవకుడిని కొనసాగించాలా వద్దా అనే దానిపై అధికారం తన విచక్షణను ఉపయోగించాలి; మరియు సేవకుడు సమర్థవంతంగా కొనసాగినప్పటికీ, అతనిని నిలుపుకునే హక్కు లేదు.

జైరామ్ వర్సెస్ లో ముఖర్జియా, జె. (అప్పుడు ఆయన ఎలా ఉండేవాడో) యొక్క పరిశీలనపై అనుభవజ్ఞులైన న్యాయవాది నమ్మిక రిలయన్స్ ను ఉంచారు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1) ఈ నియమానికి సంబంధించి కోర్టు తరపున మాట్లాడుతున్నప్పుడు గౌరవ లార్డ్షిప్ ఇలా అన్నాడు:-

“ ఈ నియమం యొక్క భాషను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఈ నియమం పరిధిలోకి వచ్చే ఒక మంత్రి అధికారికి సాధారణంగా 60 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చే వరకు సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు ఉంటుందని మేము భావిస్తున్నాము. ఇది నిస్సందేహంగా అతను సమర్థవంతంగా కొనసాగడానికి షరతులతో కూడినది. అందువల్ల ఈ కేసు ప్రయోజనాల కోసం పిటిషనర్ కు కొనసాగే హక్కు ఉందని మనం భావించవచ్చు. 60 సంవత్సరాల వరకు సర్వీసులో ఉన్నారు మరియు అసమర్థత కారణంగా తప్ప అంతకు ముందు పదవీ విరమణ చేయలేకపోయారు.”

అయితే ఈ నిబంధనకు అర్థం ఏమిటనే ప్రశ్నపై తీసుకున్న నిర్ణయంగా దీన్ని పరిగణించడం పూర్తిగా సహేతుకం కాదు. ఈ నిబంధన ప్రకారం పిటిషనర్ కు 60 ఏళ్ల వరకు సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు ఉందని, అసమర్థత కారణంగా తప్ప అంతకుముందే పదవీ విరమణ చేయలేమన్న వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకున్న న్యాయస్థానం ఈ వివరణ సాధ్యమేనని భావించి, ఆ ప్రాతిపదికన న్యాయవాది వాదనను కొనసాగించింది. ఇది నియమం యొక్క పదాలకు వేయవలసిన సరైన వ్యాఖ్యానం అని చెప్పడానికి ఉద్దేశించబడలేదు.

ఈ నియమావళిలోని రూల్ 2046 (2)(ఎ) యొక్క సరైన వివరణ ఏమిటంటే, ఈ క్లాజు పరిధిలోకి వచ్చే రైల్వే మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగి 55 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చిన తర్వాత తప్పనిసరిగా పదవీ విరమణ చేయవచ్చు, కాని సేవకుడు 55 మరియు 60 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సులో ఉన్నప్పుడు సంబంధిత అధికారి అతన్ని సర్వీసులో కొనసాగించే అవకాశం ఉంది. సేవకుడు సమర్థవంతంగా కొనసాగుతాడు, కానీ ఒక సేవకుడు సమర్థవంతంగా కొనసాగినప్పటికీ అధికారం అతన్ని నిలుపుకోవాల్సిన అవసరం లేదు.

ఈ నియమం యొక్క ఈ వివరణను భారతదేశంలోని అనేక హైకోర్టులు అవలంబించాయని పేర్కొనవచ్చు (బావంత్ కుమార్ పాల్ వి. చీఫ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్ (2); కిషన్ దయాళ్ వర్సెస్ జనరల్ మేనేజర్, నార్తర్న్ రైల్వే (3), రఘునాథ్ నారాయణ్ మాథుర్ వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా(4)].

అందువల్ల పిటిషనర్ కు 55 ఏళ్లు దాటిన తర్వాత సర్వీసులో కొనసాగే హక్కు లేదని హైకోర్టు పేర్కొనడం సరైనదేనని మేం భావిస్తున్నాం.

----

(1) A.I.R. 1954 S.C. 584.
(2) (2) A.LR. 1956 Cal. 93.
(3) A.LR. 195i Punj. 245.
(4) A.LR. '953 All. 352.

1948 అక్టోబర్ 19 న రైల్వే బోర్డు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్, 1952 ఏప్రిల్ 15 న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్, 1948 సెప్టెంబర్ 8 తర్వాత 60 ఏళ్లు నిండక ముందే రూల్ 2046(2)(ఎ) కింద పదవీ విరమణ చేసిన మంత్రి పదవులకు ప్రత్యేక హోదా కల్పించడం వివక్షాపూరితంగా ఉందని అగర్వాల్ పేర్కొన్నారు. 1948 సెప్టెంబరు 8 న భారత ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది, ప్రాథమిక నియమం 56(బి)(ఐ) వర్తింపజేసి, 55 సంవత్సరాలు నిండినప్పటికీ 60 సంవత్సరాలు నిండని ఏ మంత్రి కూడా ప్రతిపాదిత పదవీ విరమణకు వ్యతిరేకంగా కారణాన్ని తెలియజేయడానికి సహేతుకమైన అవకాశం ఇవ్వకపోతే మరియు ఎటువంటి ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వకపోతే సర్వీసు నుండి పదవీ విరమణ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో చేయాలనే కోరికను సముచితంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. ఈ నిర్ణయాన్ని భారత ప్రభుత్వంలోని వివిధ శాఖలకు తెలియజేసి, "భవిష్యత్తు

మార్గదర్శకత్వం కోసం" దీనిని గుర్తించాలని ఆదేశించారు. 1948 సెప్టెంబర్ 8 న భారత ప్రభుత్వం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం రూల్ 2046(2)(ఎ) (ప్రాథమిక నిబంధన 56(బి)(ఐ)కు అనుగుణంగా ఉన్న మినిస్టీరియల్ సర్వెంట్ల రిటైర్మెంట్ కేసులను పరిష్కరించేందుకు 1948 అక్టోబర్ 19 న రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. 1948 అక్టోబర్ 19 నాటి ఈ నోటిఫికేషన్ లో అప్పటికే పదవీ విరమణ పొందిన మంత్రి పదవులకు సంబంధించి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోరాదని నిర్ణయించినట్లు మరోసారి స్పష్టం చేసింది. మళ్లీ 1952 ఏప్రిల్ 15 నాటి నోటిఫికేషన్ లో రైలు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 311 (2)ను పాటించకుండా 1948 సెప్టెంబర్ 8 తర్వాత పదవీ విరమణ చేసిన, 60 ఏళ్లు నిండక ముందే పదవీ విరమణ చేసిన మంత్రులను కొన్ని షరతులతో తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకోవాలని బోర్డు ఒక తీర్మానాన్ని తెలియజేసింది.

1948 సెప్టెంబర్ 8 తర్వాత పదవీ విరమణ చేసిన ఇతర మంత్రి పదవులకు రూల్ 2046(2)(ఎ) పరిధిలోకి వచ్చే ఈ ప్రయోజనాన్ని నిరాకరించడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని పిటిషనర్ వాదన. ఈ వాదనలో వాస్తవం ఉందని మేము అనుకోవడం లేదు. ఇంతకీ ఏం జరిగిందంటే 1948 సెప్టెంబర్ 8 న మినిస్టీరియల్ ఉద్యోగులు 55 ఏళ్లు నిండిన తర్వాత ఆ చర్యకు వ్యతిరేకంగా కారణాన్ని చూపించే అవకాశం ఇవ్వకుండా 55 ఏళ్లు నిండిన తర్వాత పదవీ విరమణ చేయరాదని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది.ఆ తేదీ నుంచి 55 నుంచి 60 ఏళ్ల మధ్య పదవీ విరమణ చేసే ఆప్షన్ ను వినియోగించుకునే విషయంలో తన విధానాన్ని మార్చింది. అప్పటికే ఆ తేదీలో పదవీ విరమణ చేసిన వారి విషయంలో ఏమీ చేయకూడదనే నిర్ణయం ఏకపక్షంగా తీసుకున్నారని చెప్పలేం. 1948 సెప్టెంబర్ 8 తర్వాత పదవీ విరమణ చేసిన వారి నుంచి, నిర్ణయం తీసుకున్న తేదీకి ముందు పదవీ విరమణ చేసిన వారి నుంచి

భిన్నమైన వర్గాన్ని ఏర్పాటు చేయడం సహేతుకమైన వర్గీకరణే తప్ప రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ను ఉల్లంఘించదు. అందువల్ల ఈ వాదనను కూడా తోసిపుచ్చారు.

కాబట్టి 55 ఏళ్లు నిండిన తర్వాత రూల్ 2046 (2) (ఎ) కింద పదవీ విరమణ చేసిన మంత్రుల ఉద్యోగులను రెండు వర్గాలుగా సహేతుకంగా వర్గీకరించడం సరైందేనని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది: 1948 సెప్టెంబర్ 8 తర్వాత పదవీ విరమణ చేసిన వారితో కూడిన ఒక తరగతి, సెప్టెంబర్ 8 వరకు పదవీ విరమణ చేసిన వారితో కూడిన మరో వర్గం. 1948. కాబట్టి రాజ్యాంగంలోని 14 వ అధికరణం కల్పించిన చట్టాలకు సమాన రక్షణ నిరాకరణ లేదు.

ఫలితంగా అప్పీలు విఫలమై కొట్టివేయబడుతుంది. అప్పీలుదారుడు పేదవాడు కాబట్టి ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ ఉండదు. సుప్రీం కోర్టు రూల్స్ లోని రూల్ 9, ఆర్డర్ 14 ప్రకారం మేం ఎలాంటి ఉత్తర్వులు ఇవ్వం.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడుతుంది.